

EL DIARI DE JOAN DOBADO
Isidor Cònsul

Columna edicions acaba de publicar *Caça major*, de Santi Baró, la novel·la guanyadora del premi literari convocat per l'Ajuntament de Sant Just Desvern. L'obra té l'encert de ser una novel·la breu, d'estructura rodona i ben acabada, i d'anar acomboiada amb caminadors i referents de prestigi literari. Va ser presentada al certamen amb el títol de *Diari de Joan Dobado*, però les estratègies comercials han aconsellat pentinar-li el nom i ara el trobareu a les llibreries amb el títol de *Caça major*.

El lector que hi transiti es trobarà abocat a la crua duresa d'un drama rural emmarcat a la Franja de Ponent, prop de Montsó. Un drama negre, carregat de tinta i d'arrels esperpèntiques. Una tragèdia familiar allunyada de la tradició simbòlica de la novel·lística modernista de finals del XIX (Raimon Caselles i Víctor Català), i que es més aviat hereva d'obres com *La família de Pascual Duarte* (1942), de Camilo José Cela, de *Los santos inocentes* (), de Miguel Delibes, i, dins de la literatura catalana, d'una novel·la com *Càmfora*, de Maria Barbal. Joan Dobado, el protagonista, té elements que l'acosten a la figura de Pascual Duarte: és un tipus mancat i rampellut, solitari i curt de gambals, i que viu sota l'impuls cec de la immediatesa. La mena de personalitat que pot alimentar el monstre que sovint glateix en l'interior de tots. L'ambient de la novel·la, en canvi, sembla més deutor del Delibes de *Los santos inocentes*, ni que sigui per les referències a un vedat de caça propietat d'uns burgesos barcelonins, el guarda del qual és el pare de Joan Dobado, i quan al pare l'han de retirar, el mateix protagonista el succeix.

En el benentès que totes les històries són conegudes i que és prou difícil ser original en literatura, l'encert i la gràcia d'una novel·la s'han de rastrejar en les estratègies de l'escriptor i en la forma que s'organitzen els materials de què disposa el novel·lista. Santi Baró es serveix d'una tècnica de *flash-back*, comença des del final i teixeix la història a partir dels records de Joan Dobado al manicomi. Ell no en sap d'escriure –repeteix al començament de cada capítol– però també li han dit que és com parlar amb un altre i és així que comença a posar en una llibreta la història que vol explicar. A més que, per raons de coherència interna, voler deixar escrites les pròpies vivències esdevingui una necessitat del personatge, hi ha la gràcia del muntatge de la narració; saber jugar amb uns records que aparentment es barregen i s'amunteguen, però responen, a la pràctica, a la destresa d'un autor que els aconduïx amb astúcia i els fa progressar sense estirabots des del començament fins al final de la història.

Ras i curt. *Caça major*, de Santi Baró, és una novel·la de considerable dignitat i un bon auguri per al premi literari de Sant Just.

Isidor Cònsul.